

ಅಧ್ಯಾಯ – VII

ರಾಜ್ಯದ ಮೇಲೆ ಪರಿಣಾಮ
ಬೀರುವ ಇತರ ವಿಪತ್ತುಗಳು

ಅಧ್ಯಾಯ VII

ರಾಜ್ಯದ ಮೇಲೆ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರುವ ಇತರ ವಿಷತ್ತುಗಳು

ರಾಜ್ಯದ ಮೇಲೆ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರುವ ಚಂಡಮಾರುತಗಳು ಮತ್ತು ಮಿಂಚುಗಳಂತಹ ಇತರ ವಿಪತ್ತುಗಳನ್ನು ಈ ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಅನುಷ್ಠಾನದ ಸವಾಲುಗಳು ಕರಾವಳಿ ಸ್ಥಿತಿಸ್ಥಾಪಕತ್ವವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ಗುರಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಚಂಡಮಾರುತ ಅಪಾಯ ಶಮನಗೊಳಿಸುವ ಯೋಜನೆಯ ಇದು ವಿಳಂಬ, ಕಡಿಮೆ ವ್ಯಾಪ್ತಿ ಮತ್ತು ಈಡೇರದ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗೆ ಕಾರಣವಾಯಿತು.

ಸಿಡಿಲಿನಿಂದ ಉಂಟಾದ ಜೀವಹಾನಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದ ಬಳಿ ಲಭ್ಯವಿರುವ ದತ್ತಾಂಶವು ವಿಶ್ವಾಸಾರ್ಹವಲ್ಲ. ಮಿಂಚಿನ ಎಚ್ಚರಿಕೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ, ಸುರಕ್ಷಿತವಲ್ಲದ ಒಪ್ಪಂದಗಳು ಮತ್ತು ಸೂಕ್ತವಲ್ಲದ ಮುನ್ನೆಚ್ಚರಿಕೆ ಕಾರ್ಯವಿಧಾನವು ದೃಢವಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಕ್ರಿಯಾ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಹೊರತರುವಲ್ಲಿ ವಿಳಂಬ ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರದ ಕ್ರಿಯಾ ಅಂಶಗಳ ಅನುಸರಣೆಯ ಅನುಪಸ್ಥಿತಿಯು ಸಮುದಾಯಗಳನ್ನು ಸಿಡಿಲಿನ ನಿರಂತರ ಅಪಾಯಕ್ಕೆ ಒಡ್ಡಿತು.

ಹಿಂದಿನ ಅಧ್ಯಾಯಗಳಲ್ಲಿ ಚರ್ಚಿಸಲಾದ ಗಮನಾರ್ಹ ವಿಪತ್ತುಗಳ ಜೊತೆಗೆ, ಚಂಡಮಾರುತಗಳು, ಸಿಡಿಲು ಹೊಡೆತಗಳು ಮುಂತಾದ ಇತರ ಪ್ರಮುಖ ವಿಪತ್ತುಗಳ ಪರಿಣಾಮವನ್ನು ಸಹ ರಾಜ್ಯವು ಅನುಭವಿಸಿದೆ. ಈ ಅಧ್ಯಾಯವು ಇತರ ದುರ್ಬಲ ವಿಪತ್ತುಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ವಿಪತ್ತು ಅಪಾಯ ಕಡಿತೆ ಕಾರ್ಯವಿಧಾನದ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನವನ್ನು ಎತ್ತಿ ತೋರಿಸುತ್ತದೆ.

7.1 ಚಂಡಮಾರುತ

ಕರ್ನಾಟಕವು ರಾಜ್ಯದ ಮೂರು ಜಿಲ್ಲೆಗಳ⁴⁷ ಮೂಲಕ 322 ಕಿ.ಮೀ ಉದ್ದದ ಕರಾವಳಿ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ಕರ್ನಾಟಕದ ಕರಾವಳಿಯುದ್ದಕ್ಕೂ ಇರುವ ಹೆಚ್ಚಿನ ಜನಸಾಂದ್ರತೆಯು ಚಂಡಮಾರುತದ ಉಲ್ಪಣ ಮತ್ತು ಚಂಡಮಾರುತದೊಂದಿಗೆ ವೇಗದ ಗಾಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಗುರಿಯಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಿದೆ. ಇದಲ್ಲದೆ, ದೇಶದ ಪೂರ್ವ ಕರಾವಳಿಯುದ್ದಕ್ಕೂ ಯಾವುದೇ ತೀವ್ರ ಚಂಡಮಾರುತವು ಕರ್ನಾಟಕದ ಒಳನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಭಾರಿ ಮಳೆಗೆ ಕಾರಣವಾಗುತ್ತದೆ, ಇದರ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಬೆಳೆಗಳು, ಕಟ್ಟಡಗಳು ಮತ್ತು ರಸ್ತೆಗಳಂತಹ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯ ಸೇವೆಗಳಿಗೆ ಹಾನಿಯಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಈ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿನ ಸಾಮಾಜಿಕ-ಆರ್ಥಿಕ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ತೀವ್ರ ಅಡಚಣೆಯನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡುತ್ತದೆ. ರಾಜ್ಯದ ಕರಾವಳಿಯು ಓಖಿ (2017), ಕ್ಯಾರ್ ಮತ್ತು ಮಹಾ (2019) ಮತ್ತು ಮೇ 2021 ರಲ್ಲಿ ತೌಕೆ ಚಂಡಮಾರುತಗಳ ಸರಣಿಯಿಂದ ಪರಿಣಾಮಕ್ಕೊಳಗಾಗಿತ್ತು. ಪರೀಕ್ಷಾ ಪರಿಶೀಲನೆಗೆ ಒಳಗಾದ ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ಪೈಕಿ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆ ಮಾತ್ರ ಚಂಡಮಾರುತದ ದುರ್ಬಲತೆಗೆ ಒಡ್ಡಿಕೊಂಡಿರುವುದು.

ಚಂಡಮಾರುತಗಳನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಲು ಅಥವಾ ನಿಯಂತ್ರಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವಾದರೂ, ವಿಪತ್ತಿನ ಅಪಾಯ ಮತ್ತು ಹಾನಿಯನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಲು ಸೂಕ್ತ ಮತ್ತು ಸಾಕಷ್ಟು ಸನ್ನದ್ಧತೆಯ ಮೂಲಕ ಆಡಳಿತಗಳು ಜಾಗರೂಕರಾಗಿರಲು ವ್ಯಾಪಕ ಅವಕಾಶವಿದೆ.

⁴⁷ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ, ಉಡುಪಿ ಮತ್ತು ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ.

❖ ಚಂಡಮಾರುತಗಳಿಗೆ ಸನ್ನದ್ಧತೆ / ಶಮನಗೊಳಿಸುವ ಕ್ರಮಗಳು

ಹವಾಮಾನ ಮುನ್ನೂಚನೆ ಮತ್ತು ಮುನ್ನೆಚ್ಚರಿಕೆ ಕಾರ್ಯವಿಧಾನವು ಚಂಡಮಾರುತಗಳ ನಿರ್ವಹಣೆ ಮತ್ತು ವಿಪತ್ತು ಅಪಾಯವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವಲ್ಲಿ ಮಹತ್ವದ ಪಾತ್ರ ವಹಿಸುತ್ತದೆ.

7.1.1 ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಚಂಡಮಾರುತ ಅಪಾಯ ಶಮನಗೊಳಿಸುವ ಯೋಜನೆ

ಕರಾವಳಿ ಸಮುದಾಯಗಳು ಚಂಡಮಾರುತಗಳು ಮತ್ತು ಇತರ ಜಲ ಹವಾಮಾನ ಅಪಾಯಗಳಿಗೆ ಗುರಿಯಾಗುವುದನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಲು ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರವು (2011) ವಿಶ್ವಬ್ಯಾಂಕ್ ನೆರವಿನೊಂದಿಗೆ⁴⁸ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಚಂಡಮಾರುತ ಅಪಾಯ ಶಮನಗೊಳಿಸುವ ಯೋಜನೆಯನ್ನು (ಎನ್.ಸಿ.ಆರ್.ಎಂ.ಪಿ.) ನಾಲ್ಕು ಪ್ರಮುಖ ಅಂಶಗಳ ಮೂಲಕ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿತು: ಎ) ಮುಂಚಿತವಾಗಿ ಎಚ್ಚರಿಕೆ ನೀಡುವ ಪ್ರಸರಣ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳು (ಇಡಬ್ಲ್ಯುಡಿಎಸ್), ಬಿ) ಚಂಡಮಾರುತದ ಅಪಾಯ ಶಮನಗೊಳಿಸುವ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯ (ಸಿಆರ್‌ಎಂಐ), ಸಿ) ವಿಪತ್ತು ಅಪಾಯ ನಿರ್ವಹಣೆಯ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ವರ್ಧನೆಗೆ ತಾಂತ್ರಿಕ ನೆರವು ಮತ್ತು ಡಿ) ಯೋಜನಾ ನಿರ್ವಹಣೆ ಮತ್ತು ಅನುಷ್ಠಾನ ಬೆಂಬಲ (ಗೃಹ ವ್ಯವಹಾರಗಳ ಸಚಿವಾಲಯದಿಂದ ನಿರ್ವಹಿಸಲ್ಪಡುತ್ತದೆ).

ಚಂಡಮಾರುತ ಸಂಭವಿಸುವ ಆವರ್ತನ, ಜನಸಂಖ್ಯೆಯ ಗಾತ್ರ ಮತ್ತು ಡಿಎಂಘಾಗಿ ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿರುವ ಸಾಂಸ್ಥಿಕ ಕಾರ್ಯವಿಧಾನದ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಚಂಡಮಾರುತದ ಅಪಾಯಕ್ಕೆ ಕಡಿಮೆ ದುರ್ಬಲ ರಾಜ್ಯವೆಂದು ಯೋಜನೆಯ ಎರಡನೇ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕವನ್ನು ಗುರುತಿಸಲಾಯಿತು (2015). ಈ ಯೋಜನೆಯು ಮಾರ್ಚ್ 2022 ರ ಅಂತ್ಯದ ವೇಳೆಗೆ ಪೂರ್ಣಗೊಳ್ಳಬೇಕಿತ್ತು. 2015-16 ರಿಂದ 2023-24ರ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಕಂದಾಯ ಇಲಾಖೆ (ಡಿಎಂ) ಮೂಲಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸಲಾದ ಯೋಜನೆಯ ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚ ₹166.49 ಕೋಟಿಯಾಗಿತ್ತು.

7.1.1.1 ಬಿಡುಗಡೆ ಮತ್ತು ವೆಚ್ಚ

2015-16 ರಿಂದ ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರವು ಹಣವನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ್ದರೂ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲು ವಿಳಂಬ ಮಾಡಿತು. ಅದರ ಕಾರಣಗಳು ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯಲ್ಲಿ ಲಭ್ಯವಿರುವ ದಾಖಲೆಗಳಿಂದ ಗೊತ್ತಾಗಲಿಲ್ಲ. ಅನುಷ್ಠಾನದಲ್ಲಿನ ವಿಳಂಬದ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಯೋಜನೆಯ ಅವಧಿಯನ್ನು ಆಗಸ್ಟ್ 2023 ರವರೆಗೆ ನಿರಂತರವಾಗಿ ವಿಸ್ತರಿಸಲಾಯಿತು ಮತ್ತು ಆ ಮೂಲಕ ದುರ್ಬಲ ಸಮುದಾಯಕ್ಕೆ ನಿರೀಕ್ಷಿತ ಪ್ರಯೋಜನಗಳನ್ನು ನಿರಾಕರಿಸಲಾಯಿತು. ಯೋಜನೆಯ ಅನುಷ್ಠಾನದಲ್ಲಿನ ವಿಳಂಬವು ರಾಜ್ಯದ ಕರಾವಳಿ ಪ್ರದೇಶದ ಮೇಲೆ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರಿದ ಓಬಿ, ಕ್ಯಾರ್ ಮತ್ತು ತೌಕಿ ಚಂಡಮಾರುತಗಳ ವಿರುದ್ಧ ಕರಾವಳಿ ಜನರಿಗೆ ರಕ್ಷಣಾತ್ಮಕ ಕ್ರಮಗಳು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಾಗದಿರಲು ಕಾರಣವಾಯಿತು. ಆಗಸ್ಟ್ 2023 ರ ಹೊತ್ತಿಗೆ, ಒಟ್ಟು ₹156.04 ಕೋಟಿ ಮೊತ್ತವನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ ಯೋಜನೆಗೆ ₹138.72 ಕೋಟಿ ವೆಚ್ಚವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯು ಗಮನಿಸಿದೆ. ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಬಿಡುಗಡೆಯಾದ ನಿಧಿ ಮತ್ತು ಅದರ ವೆಚ್ಚದ ವರ್ಷವಾರು ವಿವರಗಳನ್ನು ಕೆಳಗಿನ ಕೋಷ್ಟಕ 7.1 ರಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾಗಿದೆ.

⁴⁸ ಇಂಟರ್ನ್ಯಾಷನಲ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಅಸೋಸಿಯೇಷನ್ (ಐಡಿಎ) ಕ್ರೆಡಿಟ್‌ನೊಂದಿಗೆ ಅಡಾಪ್ಟಬಲ್ ಪ್ರೋಗ್ರಾಂ ಲೋನ್ (ಎಪಿಎಲ್) ಆಗಿ.

ಕೋಷ್ಟಕ 7.1: ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಚಂಡಮಾರುತ ಅಪಾಯ ಶಮನಗೊಳಿಸುವ ಯೋಜನೆ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ನಿಧಿ ಬಿಡುಗಡೆ ಮತ್ತು ವೆಚ್ಚದ ವರ್ಷವಾರು ವಿವರಗಳು

(₹ ಕೋಟಿಯಲ್ಲಿ)

ವರ್ಷ	ಬಿಡುಗಡೆಗಳು		ಒಟ್ಟು ಬಿಡುಗಡೆಗಳು	ವೆಚ್ಚ
	ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರ	ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರ		
2015-16	1.20	0.00	1.20	0.00
2016-17	11.25	0.00	11.25	0.00
2017-18	37.36	0.00	37.36	10.39
2018-19	14.50	0.00	14.50	17.87
2019-20	34.95	0.00	34.95	20.68
2020-21	0.75	0.00	0.75	47.95
2021-22	14.00	20.00	34.00	19.03
2022-23	14.02	5.23	19.25	22.80
2023-24	0.00	2.78	2.78	0.00
ಒಟ್ಟು	128.03	28.01	156.04	138.72

ಮೂಲ: ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಚಂಡಮಾರುತ ಅಪಾಯ ಶಮನಗೊಳಿಸುವ ಯೋಜನೆ ಸೆಲ್, ಕಂದಾಯ ಇಲಾಖೆ ಒದಗಿಸಿದ ದತ್ತಾಂಶ

7.1.1.2 ಯೋಜನೆಯ ಅನುಷ್ಠಾನ

ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಗೆ ಲಭ್ಯವಿರುವ ದಾಖಲೆಗಳ ಪರಿಶೀಲನೆಯು ಈ ಕೆಳಗಿನವುಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿದೆ:

- ಯೋಜನೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾದಾಗಿನಿಂದ ಮೂರು ವರ್ಷಗಳಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ವಿಳಂಬದ ನಂತರ ಜುಲೈ 2019 ರಲ್ಲಿ ಮುನ್ನೆಚ್ಚರಿಕೆ ಪ್ರಸರಣ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳ ಟೆಂಡರ್ ಅನ್ನು ಅಧಿಸೂಚಿಸಲಾಯಿತು. ಗುತ್ತಿಗೆದಾರರಿಂದ ಗುತ್ತಿಗೆ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು⁴⁹ ಕಾರ್ಯಗತಗೊಳಿಸುವಲ್ಲಿ ವಿಪರೀತ ವಿಳಂಬವಾಯಿತು. ಎ-ವರ್ಗದ ಟವರ್‌ಗಳ⁵⁰ ನಿರ್ಮಾಣದ ಅಗತ್ಯವಿರುವ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸುವಲ್ಲಿ ಮತ್ತಷ್ಟು ವಿಳಂಬವಾಗುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಲು, ಡಿಜಿಟಲ್ ಮೊಬೈಲ್ ರೇಡಿಯೋಗಳ (ಡಿಎಂಆರ್) ಅಗತ್ಯ ಘಟಕವನ್ನು ಒಪ್ಪಂದದ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಿಂದ ತೆಗೆದುಹಾಕಲಾಯಿತು ಮತ್ತು ಭಾರತ್ ಸಂಚಾರ್ ನಿಗಮ್ ಲಿಮಿಟೆಡ್ ಒಡೆತನದ ಗೋಪುರಗಳಲ್ಲಿ ಎಚ್ಚರಿಕೆ ಸೈರನ್‌ಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಸ್ಥಾಪಿಸಲು ಇಲಾಖೆ ನಿರ್ಧರಿಸಿತು. ಇದರ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ, ಮುನ್ನೆಚ್ಚರಿಕೆ ಪ್ರಸರಣ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ₹24.97 ಕೋಟಿಗಳಿಂದ ₹11.51 ಕೋಟಿಗೆ ಇಳಿಸಲಾಯಿತು. ಇದಲ್ಲದೆ, ಟವರ್‌ಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವ ಮತ್ತು ಡಿಜಿಟಲ್ ಮೊಬೈಲ್ ರೇಡಿಯೋಗಳನ್ನು ಮೂಲತಃ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿದ 73 ರಿಂದ 30 ಕ್ಕೆ ಹಾಕುವ ನಿರ್ಧಾರವು ಸಮುದಾಯಗಳ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯನ್ನು ಶೇಕಡಾ 50 ಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿದೆ.

ಆಗಸ್ಟ್ 2023 ರ ಹೊತ್ತಿಗೆ, ಮುನ್ನೆಚ್ಚರಿಕೆ ಪ್ರಸರಣ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ವರದಿಯಾಗಿದ್ದರೂ, ಪೂರೈಕೆ / ಸ್ಥಾಪನೆಗೆ ಪಾವತಿ ಇನ್ನೂ ಮಾಡದ ಕಾರಣ ಮಾರಾಟಗಾರರು ಅಗತ್ಯವಾದ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಒದಗಿಸದ ಕಾರಣ ಅವುಗಳನ್ನು ಸರಿಯಾದ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣೆಗಾಗಿ ಪ್ರಾಯೋಗಿಕವಾಗಿ ಪರೀಕ್ಷಿಸಲಾಗಿಲ್ಲ.

- ಇಲಾಖೆ ಒದಗಿಸಿದ ವಿವರಗಳ ಪ್ರಕಾರ, ಚಂಡಮಾರುತದ ಅಪಾಯ ಶಮನಗೊಳಿಸುವ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯ ಘಟಕದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಕೈಗೊಂಡ ಎಲ್ಲಾ ಕಾಮಗಾರಿಗಳು ಪೂರ್ಣಗೊಂಡಿವೆ (ಆಗಸ್ಟ್ 2023). ಕರಾವಳಿ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಚಂಡಮಾರುತ ಅಪ್ಪಳಿಸಿದಾಗ ಫಲಾನುಭವಿ ಸಮುದಾಯವು ತಕ್ಷಣ

⁴⁹ಮಸರ್ಸ್ ಬ್ರಾಡ್‌ಕ್ಯಾಸ್ಟ್ ಎಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಕನ್ಸಲ್ಟಿಂಗ್ ಇಂಡಿಯಾ ಲಿಮಿಟೆಡ್ - ಭಾರತ್ ಸಂಚಾರ್ ನಿಗಮ್ ಲಿಮಿಟೆಡ್, ನೋಯ್ಡಾ

⁵⁰ ಚಂಡಮಾರುತಗಳ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಅತಿ ವೇಗದ ಗಾಳಿಯನ್ನು ತಡೆದುಕೊಳ್ಳಬಲ್ಲ ಗೋಪುರಗಳು.

ಆಶ್ರಯವನ್ನು ತಲುಪಲು ಅನುವು ಮಾಡಿಕೊಡಲು ಯೋಜನೆಯಡಿಯಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯಗತಗೊಳಿಸಲಾದ ರಸ್ತೆ ಕಾಮಗಾರಿಗಳು ವಿವಿಧೋದ್ದೇಶ ಚಂಡಮಾರುತ ಆಶ್ರಯ ತಾಣಗಳಿಗೆ (ಎಂಪಿಸಿಎಸ್) ಸಂಪರ್ಕವನ್ನು ಒದಗಿಸಿದರೆ ಸೂಕ್ತವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ, ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ನಿರ್ಮಿಸಲಾದ ಆರು ರಸ್ತೆಗಳಿಗೆ ಸಂಕಷ್ಟದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಮೀನುಗಾರರಿಗೆ ಆಶ್ರಯ ನೀಡಲು ನಿರ್ಮಿಸಲಾದ ವಿವಿಧೋದ್ದೇಶ ಚಂಡಮಾರುತ ಆಶ್ರಯ ತಾಣಗಳಿಗೆ ನೇರ ಸಂಪರ್ಕವನ್ನು ಒದಗಿಸಲಾಗಿಲ್ಲ. ರಸ್ತೆಗಳ ಆಯ್ಕೆಗಾಗಿ ಜಿಲ್ಲಾಡಳಿತದೊಂದಿಗೆ ಸಮಾಲೋಚಿಸಲಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡದ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ (ಜುಲೈ 2023).

- ಯೋಜನಾ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ ವಿವಿಧೋದ್ದೇಶ ಚಂಡಮಾರುತ ಆಶ್ರಯ ತಾಣಕ್ಕೆ ಒಟ್ಟು ₹2.20 ಕೋಟಿಗಳ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಆಶ್ರಯ ತಾಣ ಮಟ್ಟದ ಉಪಕರಣಗಳನ್ನು⁵¹ ಒದಗಿಸುವುದು ಸೇರಿದೆ. ಪ್ರಸ್ತಾವಿತ ಉಪಕರಣಗಳನ್ನು ಯಾವುದೇ ವಿವಿಧೋದ್ದೇಶ ಚಂಡಮಾರುತ ಆಶ್ರಯ ತಾಣಕ್ಕೆ ಪೂರೈಸಲಾಗಿಲ್ಲ. ಉಪಕರಣಗಳ ಅನುಪಸ್ಥಿತಿಯು ದುರ್ಬಲ ಸಮುದಾಯವನ್ನು ಸ್ಥಳೀಯ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ತುರ್ತು ಸಂದರ್ಭಗಳಿಗೆ ಸನ್ನದ್ಧತೆಯನ್ನು ನಿರಾಕರಿಸಿತು ಮತ್ತು ಅಣಕು ಕವಾಯತುಗಳನ್ನು ನಡೆಸಲು ಅಡ್ಡಿಯಾಯಿತು.

ಈ ಮಧ್ಯೆ, ಆಗಸ್ಟ್ 2023 ರೊಳಗೆ ಯೋಜನೆಯ ಅನುಷ್ಠಾನವನ್ನು ಮುಗಿಸಲು ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರ / ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವಿಪತ್ತು ನಿರ್ವಹಣಾ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ ಸೂಚನೆ ನೀಡಿದೆ. ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ 2023 ರವರೆಗೆ ಗುತ್ತಿಗೆದಾರರಿಗೆ ಕೇವಲ ₹1.55 ಕೋಟಿಗಳನ್ನು (ಪರಿಷ್ಕೃತ ಒಪ್ಪಂದದ ಮೊತ್ತ ₹11.51 ಕೋಟಿಗೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ) ಪಾವತಿಸಲಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಸ್ಥಾಪಿತ ಉಪಕರಣಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಯಕ್ಷಮತೆಗಾಗಿ ಪರಿಶೀಲಿಸಲಾಗಿಲ್ಲ / ಪರೀಕ್ಷಿಸಲಾಗಿಲ್ಲ ಅಥವಾ ಗುತ್ತಿಗೆದಾರರು ಇಲಾಖೆಗೆ ಹಸ್ತಾಂತರಿಸಿಲ್ಲ ಎಂದು ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯು ಗಮನಿಸಿದೆ. ಯೋಜನೆಗಾಗಿ ಮಾಸ್ಟರ್ ಕಂಟ್ರೋಲ್ ರೂಮ್ ಅನ್ನು ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ನೈಸರ್ಗಿಕ ವಿಕೋಪ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣಾ ಕೇಂದ್ರದ ಆವರಣದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಯಿತು ಮತ್ತು ಜಂಟಿ ಭೌತಿಕ ಪರಿಶೀಲನೆ (ಡಿಸೆಂಬರ್ 2023) ಯೋಜನೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಸರ್ವೆ, ಕಂಪ್ಯೂಟರ್‌ಗಳು ಮತ್ತು ಡಿಸ್‌ಪ್ಲೇ ಘಟಕಗಳನ್ನು ಒಂದು ಕೋಣೆಯಲ್ಲಿ ಜೋಡಿಸಲಾಗಿದ್ದರೂ, ಅದನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸಲಾಗಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಆದ್ದರಿಂದ ಯೋಜನೆಯು ನಿಷ್ಕ್ರಿಯವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯು ಬಹಿರಂಗಪಡಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಒಟ್ಟಾರೆಯಾಗಿ, ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಪೂರ್ಣ ಉತ್ಸಾಹ ಮತ್ತು ಉದ್ದೇಶಗಳೊಂದಿಗೆ ಕಾರ್ಯಗತಗೊಳಿಸಲಾಗಿಲ್ಲ. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಚಂಡಮಾರುತ ಅಪಾಯ ಶಮನಗೊಳಿಸುವ ಯೋಜನೆಯ ಕೊರತೆಯಿಂದಾಗಿ, ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಮುನ್ನೆಚ್ಚರಿಕೆ ಪ್ರಸರಣ ಕಾರ್ಯವಿಧಾನದ ಪ್ರಮುಖ ಅಂಶವು ಯೋಜನೆಯ ಉದ್ದೇಶಗಳ ಮೇಲೆ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರಿತು, ಇದು ಮೂಲಸೌಕರ್ಯದ ಮೇಲಿನ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಫಲಪ್ರದವಾಗದಂತೆ ಮಾಡಿತು.

ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಚಂಡಮಾರುತ ಅಪಾಯ ಶಮನಗೊಳಿಸುವ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಮೂರು ಕರಾವಳಿ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಜಾರಿಗೆ ತರಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ಸರ್ಕಾರ ಉತ್ತರಿಸಿತು (ಆಗಸ್ಟ್ 2024). ಯೋಜನೆಯ ಕಡಿಮೆ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ ಕಾರ್ಯಕಾರಿ ಸಮಿತಿ ಅನುಮೋದಿಸಿದೆ. ಗುತ್ತಿಗೆದಾರರು ಪ್ರಸಾರ ಉಪಕರಣಗಳ ಸ್ಥಾಪನೆಯನ್ನು ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ನೈಸರ್ಗಿಕ ವಿಕೋಪ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣಾ ಕೇಂದ್ರ ಆವರಣದಲ್ಲಿ ಇರಿಸಲಾದ ಮಾಸ್ಟರ್ ಕಂಟ್ರೋಲ್ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸಿದ್ದಾರೆ

⁵¹ ರಾತ್ರಿಯ ವಿಪತ್ತು ನಿರ್ವಹಣೆಗಾಗಿ ಗಾಳಿ ತುಂಬಬಹುದಾದ ಟವರ್ ದೀಪಗಳು, ವಿದ್ಯುತ್ ಗರಗಸಗಳು, ಹುಡುಕಾಟ ಮತ್ತು ಪಾರುಗಾಣಿಕಾ ಸಾಧನಗಳು, ಪ್ರಥಮ ಚಿಕಿತ್ಸಾ ಕಿಟ್, ಉಚಿತ ಅಡುಗೆ ಪಾತ್ರೆಗಳು, ಲೈಫ್ ಬೋಯ್ / ಲೈಫ್ ಜಾಕೆಟ್‌ಗಳು, ಕೈಯಲ್ಲಿ ಹಿಡಿಯಬಹುದಾದ ಮೆಗಾ ಫೋನ್, ಅಗ್ನಿಶಾಮಕಗಳು ಮುಂತಾದ 30 ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ.

ಎಂದು ಹೇಳಲಾಗಿದೆ. ಸ್ಥಾಪಿತ ಉಪಕರಣಗಳ ಸರಿಯಾದ ಕಾರ್ಯಾರಂಭ / ಪರೀಕ್ಷೆ ನಡೆಸಿ ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಂಡ ನಂತರವೇ ಅಂತಿಮ ಪಾವತಿಯನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಅತಿರೇಕದ ವಿಳಂಬ ಮತ್ತು ಕೆಲಸದ ವ್ಯಾಪ್ತಿ / ಜನಸಂಖ್ಯೆಯ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ತೀವ್ರ ಕಡಿತಕ್ಕೆ ಕಾರಣಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ ಮೌನವಾಗಿದೆ. ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ, ಪ್ರಾರಂಭವಾದ ಐದು ವರ್ಷಗಳಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ವಿಳಂಬದ ನಂತರವೂ ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ (ಆಗಸ್ಟ್ 2024) ಜಾರಿಗೆ ತರಲಾಗಿಲ್ಲ, ಇದು ಇಡೀ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ನಿಷ್ಫಲಗೊಳಿಸಿದೆ.

❖ ಪುನರ್ನಿರ್ಮಾಣ / ಸಂರಕ್ಷಣಾ ಕಾರ್ಯಗಳು

ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಆಡಳಿತವು ಕೈಗೊಂಡ ರಕ್ಷಣೆ ಮತ್ತು ಪುನರ್ನಿರ್ಮಾಣ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ದಾಖಲೆಗಳ ಪರಿಶೀಲನೆಯು ಕರಾವಳಿ ಮಾರ್ಗವು ಚಂಡಮಾರುತಗಳು ಮತ್ತು ಸಮುದ್ರ ಸವೆತಕ್ಕೆ ತೀವ್ರವಾಗಿ ಒಡ್ಡಿಕೊಂಡಿದೆ / ಪರಿಣಾಮ ಬೀರಿದೆ ಎಂದು ತೋರಿಸಿದೆ ಮತ್ತು ಜಿಲ್ಲಾಡಳಿತವು (ಜೂನ್-ಜುಲೈ 2023) ₹19.84 ಕೋಟಿಗಳ ವೆಚ್ಚದ ರಕ್ಷಣೆ / ಪುನರ್ನಿರ್ಮಾಣ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿತ್ತು ಮತ್ತು ಹಣವನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡುವಂತೆ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ವಿನಂತಿಸಿತ್ತು.

ಆದಾಗ್ಯೂ, ಜನವರಿ 2024 ರವರೆಗೆ ಈ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಳ್ಳಲು ಹಣವನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಲಾಗಿಲ್ಲ. ಇದು ವಿಪತ್ತು ಅಪಾಯ ಕಡಿತ ಚೌಕಟ್ಟುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದ ಅಜಾಗರೂಕತೆಯನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ.

7.2 ಮಿಂಚು

ಮಿಂಚು ಎಂಬುದು ಸಿಡಿಲಿನ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಸಂಭವಿಸುವ ಹಠಾತ್ ಎಲೆಕ್ಟ್ರೋಸ್ಟಾಟಿಕ್ ಡಿಸ್ಚಾರ್ಜ್ ಆಗಿದೆ. ಈ ವಿಸರ್ಜನೆಯು ಇಂಟ್ರಾ-ಕ್ಲೌಡ್ ಮಿಂಚು ಎಂದು ಕರೆಯಲ್ಪಡುವ ಮೋಡದ ವಿದ್ಯುತ್ ಚಾರ್ಜ್ ಪ್ರದೇಶಗಳ ನಡುವೆ, ಮೋಡದಿಂದ ಮೋಡದ ನಡುವೆ ಅಥವಾ ಮೋಡ ಮತ್ತು ನೆಲದ ನಡುವೆ ಸಂಭವಿಸುತ್ತದೆ.

7.2.1 ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದ ಮಿಂಚಿನ ಚಿತ್ರಣ

ಕರ್ನಾಟಕವು ವೈವಿಧ್ಯಮಯ ಭೂದೃಶ್ಯಗಳು ಮತ್ತು ಹವಾಮಾನದ ವೈಪರೀತ್ಯಗಳಿಗೆ ಹೆಸರುವಾಸಿಯಾಗಿದೆ. ಇತರ ವಿಷಯಗಳಂತೆ, ಮಿಂಚು ಮತ್ತು ಗುಡುಗು ಸಹಿತ ಮಳೆಗಳು ನಿಯಮಿತವಾಗಿ ಸಂಭವಿಸುತ್ತಿತ್ತು, ಇದರಿಂದಾಗಿ ಇತ್ತೀಚಿನ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಜೀವ ಮತ್ತು ಆಸ್ತಿಯ ಮೇಲೆ ನಿರಂತರ ಹಾನಿಕಾರಕ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರಿದೆ. ಕಳೆದ ಒಂದು ದಶಕದಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಸಿಡಿಲು ಬಡಿದು 812 ಜನರು ಪ್ರಾಣ ಕಳೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ, ಇದು ರಾಜ್ಯದ ಉತ್ತರ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ. ಮಿಂಚು ಬಡಿದು ಸಂಭವಿಸಿದ ಮಾನವ ಸಾವುಗಳ ಜಿಲ್ಲಾವಾರು ನಕ್ಷೆ ಮತ್ತು ವರ್ಷವಾರು ವಿವರಗಳೊಂದಿಗೆ ನಕ್ಷೆ 7.1 ರಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಲಾಗಿದೆ:

ಕೋಷ್ಟಕ 7.2 ಪರೀಕ್ಷಾ ತನಿಖೆ ನಡೆಸಿದ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಪಾವತಿಸಿದ ಪರಿಹಾರದೊಂದಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿದರೆ ಸಾವಿನ ವಿವರಗಳು

ವರ್ಷ	ಮಾನವ ಸಾವುಗಳು (ಸಂಖ್ಯೆಗಳಲ್ಲಿ)	ಪಾವತಿಸಿದ ಪರಿಹಾರ (₹ ಕೋಟಿಯಲ್ಲಿ)	ಜಾನುವಾರುಗಳ ಸಾವು (ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ)	ಪಾವತಿಸಿದ ಪರಿಹಾರ (₹ ಕೋಟಿಯಲ್ಲಿ)	ಪಾವತಿಸಿದ ಒಟ್ಟು ಪರಿಹಾರ (₹ ಕೋಟಿಯಲ್ಲಿ)
2017-18	29	1.32	73	0.10	1.42
2018-19	32	1.59	93	0.10	1.69
2019-20	37	1.85	351	0.57	2.42
2020-21	37	1.85	49	0.06	1.91
2021-22	33	1.65	121	0.29	1.94
2022-23	21	1.05	90	0.16	1.21
ಒಟ್ಟು	189	9.31	777	1.28	10.59

ಮೂಲ: ಪರೀಕ್ಷೆ-ತನಿಖೆ ನಡೆಸಿದ ಜಿಲ್ಲೆಗಳು ಒದಗಿಸಿದ ದತ್ತಾಂಶದ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯಿಂದ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದಂತೆ (ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ 2023 ರಂತೆ ಸ್ಥಿತಿ)

ರಾಮನಗರ ಜಿಲ್ಲಾಡಳಿತವು ಸಿಡಿಲಿನಿಂದ ಸಂಭವಿಸಿದ ಸಾವುಗಳ ವಿವರಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಿಲ್ಲ ಹಾಗೂ ತನಿಖಾ ಪರೀಕ್ಷೆಗೆ ಒಳಗಾದ ಒಂಬತ್ತು ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ಪೈಕಿ ಆರು⁵² ಜಿಲ್ಲೆಗಳು ಜಾನುವಾರುಗಳ ಸಾವಿನ ವಿವರಗಳನ್ನು ನೀಡಿಲ್ಲ.

ಸಿಡಿಲಿನಿಂದ ಮಾನವ ಜೀವಹಾನಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಜಿಲ್ಲಾಡಳಿತ ಅಂಕಿಅಂಶಗಳು ಮತ್ತು ಕಂದಾಯ ಇಲಾಖೆ (ವಿಪತ್ತು ನಿರ್ವಹಣೆ) ಪ್ರಕಟಿಸಿದ ಗುಡುಗು ಮತ್ತು ಮಿಂಚಿನ ಕ್ರಿಯಾ ಯೋಜನೆ - 2022 ರಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಲಾದ ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದ ದತ್ತಾಂಶಗಳ ನಡುವಿನ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯು ಗಮನಿಸಿದೆ.

ಚಿತ್ರಣ

ಕಲಬುರಗಿ ಜಿಲ್ಲಾಡಳಿತ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಗೆ ನೀಡಿದ ಮಾಹಿತಿಯ ಪ್ರಕಾರ, 2017-2022ರ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು ಸಾವಿನ ಸಂಖ್ಯೆ 61 ಆಗಿತ್ತು. ಆದಾಗ್ಯೂ, ಗುಡುಗು ಮತ್ತು ಮಿಂಚಿನ ಕ್ರಿಯಾ ಯೋಜನೆ -2022 ಸಾವುಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು 2021 ರಲ್ಲಿ 7 ಮತ್ತು ಇತರ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಶೂನ್ಯ ಎಂದು ಸೂಚಿಸಿದೆ. ಅಂತೆಯೇ, ಕಲಬುರಗಿ ಜಿಲ್ಲಾ ವಿಪತ್ತು ನಿರ್ವಹಣಾ ಯೋಜನೆ 2022-23 ರ ಪ್ರಕಾರ, 2018-19 ಮತ್ತು 2019-20 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಮಿಂಚು ಮತ್ತು ಧಾರಾಕಾರ ಮಳೆಯಿಂದ ಒಟ್ಟು 15 ಜನರು ಸಾವನ್ನಪ್ಪಿದ್ದಾರೆ ಆದರೆ ಕಲಬುರಗಿ ಜಿಲ್ಲಾಡಳಿತವು ಒದಗಿಸಿದ ಮಾಹಿತಿಯ ಪ್ರಕಾರ 20 ಸಾವುಗಳು ಸಂಭವಿಸಿವೆ.

ಹೀಗಾಗಿ, ಮೇಲಿನ ವಿವರಣಾತ್ಮಕ ಪ್ರಕರಣದಿಂದ ನೋಡಿದಂತೆ, ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ/ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ವಿಪತ್ತು ನಿರ್ವಹಣಾ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ ಕ್ರಿಯಾತ್ಮಕ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸುತ್ತಿರುವ ದತ್ತಾಂಶವು ವಿಶ್ವಾಸಾರ್ಹವಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ, ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ವಿಪತ್ತು ನಿರ್ವಹಣಾ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ / ನೋಡಲ್ ಇಲಾಖೆಯು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಂದ ನೈಜ ಡೇಟಾವನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ನಿರ್ಧಾರ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಮತ್ತು ಭವಿಷ್ಯದ ಯೋಜನೆಗೆ ಭಂಡಾರವಾಗಿರುವ ಅಧಿಕೃತ ದಾಖಲೆಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸುವ ಮೊದಲು ಅದನ್ನು ಮೌಲ್ಯೀಕರಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ.

ಇದಲ್ಲದೆ, ಅಪಾಯವು ಆಸ್ತಿಗೆ ತೀವ್ರ ಹಾನಿಯನ್ನುಂಟುಮಾಡುತ್ತದೆ ಎಂದು ಸರ್ಕಾರದ ಎಲ್ಲಾ ಮಿಂಚು-ಸಂಬಂಧಿತ ನೀತಿ ದಾಖಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಉಲ್ಲೇಖಿಸಲಾಗಿದ್ದರೂ, ವರ್ಷಗಳಿಂದ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಆಸ್ತಿ ಮತ್ತು ಜಾನುವಾರುಗಳ ನಷ್ಟದ ವಿವರಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಲಾಗಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಇಡೀ ರಾಜ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಸಂಕಲಿಸಲಾಗಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ನೀಡಲಾಗಿದೆ.

⁵² ಚಿಕ್ಕಬಳ್ಳಾಪುರ, ಹಾವೇರಿ, ಕಲಬುರಗಿ, ಕೊಡಗು, ರಾಮನಗರ ಮತ್ತು ಶಿವಮೊಗ್ಗ.

ಮಿಂಚು ಮತ್ತು ಇತರ ವಿಪತ್ತುಗಳಿಂದ ಉಂಟಾಗುವ ಮಾನವ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಣಿಗಳ ನಷ್ಟದ ಬಗ್ಗೆ ಸಮಗ್ರ ವಿವರಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಲು ಐಟಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಲಾಗುವುದು ಎಂದು ಸರ್ಕಾರ ಉತ್ತರಿಸಿತು (ಆಗಸ್ಟ್ 2024).

7.2.1.2 ಮುನ್ಸೂಚನೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಸಾರ

ಭೂ ವಿಜ್ಞಾನ ಸಚಿವಾಲಯದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಬರುವ ಭಾರತೀಯ ಹವಾಮಾನ ಇಲಾಖೆ (ಐಎಂಡಿ), ಎಲ್ಲಾ ಹವಾಮಾನ ಸಂಬಂಧಿತ ಅಪಾಯಗಳ ಎಚ್ಚರಿಕೆಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಂತೆ ಹವಾಮಾನ ಮಾಹಿತಿ ಮತ್ತು ಮುನ್ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ನೋಡಲ್ ಏಜೆನ್ಸಿಯಾಗಿದೆ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ, ಮಿಂಚಿನ ಪತ್ತೆ ಮತ್ತು ಮುನ್ಸೂಚನೆ ಕಾರ್ಯವಿಧಾನವಾಗಿ, ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು (ಜೂನ್ 2018/ಮಾರ್ಚ್ 2020) ಗುಡುಗು ಸಹಿತ ಮಳೆ ಮತ್ತು ಮಿಂಚಿನ ಹೊಡೆತದ ಬಗ್ಗೆ ರಾಜ್ಯದಾದ್ಯಂತ ಸರ್ಕಾರಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಮತ್ತು ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಗೆ ಮುಂಚಿತವಾಗಿ ಎಚ್ಚರಿಕೆ ನೀಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತಗೊಳಿಸಿತ್ತು.

❖ ಮಿಂಚಿನ ಮುನ್ನೆಚ್ಚರಿಕೆಗಾಗಿ ದತ್ತಾಂಶ ಸಂಗ್ರಹಿಸಲು ಸುರಕ್ಷಿತವಲ್ಲದ ಒಪ್ಪಂದ

ಮಿಂಚಿನ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಗೆ ಮುನ್ನೆಚ್ಚರಿಕೆ ನೀಡಲು ಮತ್ತು "ಸಿಡಿಲು" ಎಂಬ ಮೊಬೈಲ್ ಅಪ್ಲಿಕೇಶನ್ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಮೂಲಭೂತ ದತ್ತಾಂಶವನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ನೈಸರ್ಗಿಕ ವಿಕೋಪ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣಾ ಕೇಂದ್ರ ಸಂಸ್ಥೆಯೊಂದಿಗೆ (ಅಕ್ಟೋಬರ್ 2017) ಸೇವಾ ಒಪ್ಪಂದವನ್ನು⁵³ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿತ್ತು. ಆದಾಗ್ಯೂ, ಏಜೆನ್ಸಿ ಮತ್ತು ಮಾರಾಟಗಾರರ ನಡುವಿನ ವಿವಾದದಿಂದಾಗಿ (ಪಾವತಿ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ) ₹73.75 ಲಕ್ಷಗಳನ್ನು ಪಾವತಿಸಿದ ನಂತರ ಒಪ್ಪಂದವನ್ನು ರದ್ದುಪಡಿಸಲಾಯಿತು (ನವೆಂಬರ್ 2019). ಇದು ಸಂಪೂರ್ಣ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ವ್ಯರ್ಥಗೊಳಿಸಿತು.

ಮತ್ತೆ, ಮಾರ್ಚ್ 2020 ರಲ್ಲಿ, ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ನೈಸರ್ಗಿಕ ವಿಕೋಪ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣಾ ಕೇಂದ್ರ ಐದು⁵⁴ ವರ್ಷಗಳ ಅವಧಿಯನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಂತೆ ಒಟ್ಟು ₹2.95 ಕೋಟಿಗಳ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಮತ್ತೊಂದು ಸಂಸ್ಥೆಯೊಂದಿಗೆ ಒಪ್ಪಂದ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿತು ಮತ್ತು ಸಿಡಿಲು ಅಪ್ಲಿಕೇಶನ್ ಅನ್ನು ಮೇ 2020 ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲಾಯಿತು. ಡಿಸೆಂಬರ್ 2023 ರ ಹೊತ್ತಿಗೆ, ಸಂಸ್ಥೆಗೆ ಒಟ್ಟು ₹1.91 ಕೋಟಿ ಪಾವತಿಯನ್ನು ಪಾವತಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಆದಾಗ್ಯೂ, ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ನೈಸರ್ಗಿಕ ವಿಕೋಪ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣಾ ಕೇಂದ್ರ ಒಪ್ಪಂದ ಮಾಡಿಕೊಂಡ ಎರಡೂ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ತಮ್ಮದೇ ಆದ ಯಾವುದೇ ಮಿಂಚಿನ ಮಾನಿಟರ್‌ಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿಲ್ಲ ಆದರೆ ಮತ್ತೊಂದು ಸಂಸ್ಥೆಯಿಂದ ಡೇಟಾವನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತಿವೆ ಎಂದು ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯು ಗಮನಿಸಿದೆ⁵⁵. ಹೀಗಾಗಿ, ಒಪ್ಪಂದದ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಮಧ್ಯವರ್ತಿ ಸೇವಾ ಪೂರೈಕೆದಾರರು ಮಾತ್ರ.

ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ನೈಸರ್ಗಿಕ ವಿಕೋಪ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣಾ ಕೇಂದ್ರ ಮಿಂಚಿನ ಮಾನಿಟರ್‌ಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು / ಏಜೆನ್ಸಿಗಳೊಂದಿಗೆ ನೇರವಾಗಿ ಒಪ್ಪಂದ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳದಿರಲು ಕಾರಣಗಳು ದಾಖಲೆಗಳಿಂದ ಹೊರಬಂದಿಲ್ಲ.

ಮೂಲ ಏಜೆನ್ಸಿ ಮತ್ತು ಮಾರಾಟಗಾರರ ನಡುವಿನ ಒಪ್ಪಂದದ ನಕಲಿನ ಅನುಪಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ (ನಿಯಮಗಳು ಮತ್ತು ಷರತ್ತುಗಳೊಂದಿಗೆ) ಮತ್ತು ಸಂಪೂರ್ಣ ಒಪ್ಪಂದದ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಉಲ್ಲಂಘನೆಯಿಲ್ಲದೆ ಸೇವೆಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲು ಮೂಲ ಏಜೆನ್ಸಿಯ ಕಡೆಯಿಂದ ಕಾನೂನುಬದ್ಧ ಬದ್ಧತೆಯ ಅನುಪಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ, ಮಧ್ಯವರ್ತಿ

⁵³ ಮೆಸರ್ಸ್ ಕಾಸ್ಪ್ ಪ್ರೈವೇಟ್ ಲಿಮಿಟೆಡ್, ಬೆಂಗಳೂರು

⁵⁴ ಮೆಸರ್ಸ್ ಮೊಸೆರ್ಪ್ ಟೆಕ್ನಾಲಜೀಸ್ ಇಂಡಿಯಾ ಪ್ರೈವೇಟ್ ಲಿಮಿಟೆಡ್, ಬೆಂಗಳೂರು

⁵⁵ ಮೆಸರ್ಸ್ ಅರ್ಥ್ ನೆಟ್ವರ್ಕ್ಸ್

ಸಂಸ್ಥೆಯೊಂದಿಗಿನ ಮಿಂಚಿನ ಎಚ್ಚರಿಕೆಗಳ ಒಪ್ಪಂದವನ್ನು ಅಸುರಕ್ಷಿತಗೊಳಿಸಲಾಯಿತು ಮತ್ತು ವೆಚ್ಚವು ಪುನರಾವರ್ತಿತ ವ್ಯರ್ಥವಾಗುವ ಅಪಾಯದಿಂದ ತುಂಬಿತ್ತು.

❖ ಅನುಚಿತ ಮುನ್ನೆಚ್ಚರಿಕೆ

ಗುಡುಗು ಸಹಿತ ಮಳೆ ಮತ್ತು ಮಿಂಚಿನ ಕ್ರಿಯಾ ಯೋಜನೆ - 2022, ದೇಶದಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು ಮಿಂಚು ಸಂಬಂಧಿತ ಸಾವುಗಳಲ್ಲಿ ಶೇಕಡಾ 96 ರಷ್ಟು ಹೊಲಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ಜನರು, ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶದ ರೈತರು ಎಂದು ಉಲ್ಲೇಖಿಸುತ್ತದೆ. ರಾಜ್ಯ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಭಾರತೀಯ ಹವಾಮಾನ ಇಲಾಖೆ ಮಿಂಚಿನ ಎಚ್ಚರಿಕೆಗಳನ್ನು 'ನೌಕಾಸ್ಪ' ರೂಪದಲ್ಲಿ ನೀಡುತ್ತದೆ ಎಂದು ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯು ಗಮನಿಸಿದೆ. ಭಾರತೀಯ ಹವಾಮಾನ ಇಲಾಖೆ ಹೊರಡಿಸಿದ ವಿಶಿಷ್ಟ ನೌಕಾಸ್ಪ ಮಿಂಚಿನ ಎಚ್ಚರಿಕೆಗಳನ್ನು ಅನುಬಂಧ 7.1 ರಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಮುಂಚಿನ ಎಚ್ಚರಿಕೆಗಳು ಸ್ಥಳ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿಲ್ಲ ಆದರೆ ಅನೇಕ ಜಿಲ್ಲೆಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡ ವಿಶಾಲ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ ಎಂದು ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯು ಗಮನಿಸಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ, ವಿಪತ್ತಿನಿಂದ ಪ್ರಭಾವಿತರಾಗುವ ಸಾಧ್ಯತೆಯಿರುವ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಸ್ಥಳಗಳ ಜನರಿಗೆ ಎಚ್ಚರಿಕೆಗಳನ್ನು ಪ್ರಸಾರ ಮಾಡುವುದು ಕಷ್ಟ ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ಕಾರ್ಯಗತಗೊಳಿಸಲು ಪ್ರಾಯೋಗಿಕವಾಗಿ ಕಷ್ಟಕರವಾಗಿದೆ.

ನೋಂದಾಯಿತ ಮೊಬೈಲ್ ಸಂಖ್ಯೆಗಳಿಗೆ ನೈಜ ಸಮಯದ ಮಿಂಚಿನ ದತ್ತಾಂಶದ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಸಿಡಿಲು ಹೊಡೆತದ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ಥಳ-ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಪ್ರಸಾರ ಮಾಡಲು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು "ಸಿಡಿಲು" ಎಂಬ ಮೊಬೈಲ್ ಅಪ್ಲಿಕೇಶನ್ ಅನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಿದೆ.

ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಪರೀಕ್ಷಾ ಪರಿಶೀಲಿತ ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾದ ಎಚ್ಚರಿಕೆಗಳ ವಿವರಗಳನ್ನು (ಅಪ್ಲಿಕೇಶನ್ ಮತ್ತು ಟೆಲಿ-ಸಂದೇಶಗಳ ಮೂಲಕ) ಕೋಷ್ಟಕ 7.3 ರಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಕೋಷ್ಟಕ 7.3: 2018 ರಿಂದ 2023 ರವರೆಗಿನ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಪರೀಕ್ಷಾ ಪರಿಶೀಲನೆ ನಡೆಸಿದ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗೆ ನೀಡಿದ ಮಿಂಚಿನ ಎಚ್ಚರಿಕೆಗಳು

(ಸಂಖ್ಯೆಗಳಲ್ಲಿ)

ಜಿಲ್ಲೆ	2018	2019	2020	2021	2022	2023
ಬೆಳಗಾವಿ	4,442	7,550	2,549	7,688	5,036	3,421
ಚಿಕ್ಕಬಳ್ಳಾಪುರ	173	4,796	507	2,593	1,687	820
ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ	6,862	10,813	2,830	9,202	3,324	3,933
ದಾವಣಗೆರೆ	890	4,868	2,275	3,358	1,589	1,100
ಹಾವೇರಿ	2,318	4,908	1,821	4,178	2,242	1,332
ಕಲಬುರಗಿ	2,086	4,929	1,131	7,765	4,796	3,471
ಕೊಡಗು	768	3,554	1,009	2,327	982	941
ರಾಮನಗರ	402	4,497	836	1,972	1,805	864
ಶಿವಮೊಗ್ಗ	239	6,069	2,875	5,842	2,505	1,731

ಮೂಲ: ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ನೈಸರ್ಗಿಕ ವಿಕೋಪ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣಾ ಕೇಂದ್ರ ಒದಗಿಸಿದ ದತ್ತಾಂಶ

ಈ ಪ್ರಯತ್ನಗಳ ಹೊರತಾಗಿಯೂ, ಸಿಡಿಲಿನಿಂದ ಸಂಭವಿಸಿದ ಸಾವುಗಳು ನಂತರದ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಇಳಿಕೆಯ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯನ್ನು ತೋರಿಸಿಲ್ಲ ಎಂದು ಗಮನಿಸಬಹುದು (ಕೋಷ್ಟಕ 7.2 ನೋಡಿ) ಸುಧಾರಿತ ತಾಂತ್ರಿಕ ವಿಧಾನಗಳ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ, ಮಿಂಚಿನ ಹೊಡೆತಗಳಿಂದ ಮುನ್ನೆಚ್ಚರಿಕೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಸಮುದಾಯ ಜಾಗೃತಿಗಾಗಿ ತಳಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ದೃಢವಾದ ಕಾರ್ಯವಿಧಾನದ ಅಗತ್ಯವನ್ನು ಸಾಬೀತುಪಡಿಸುತ್ತದೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ, ಸಿಡಿಲು ಅಪ್ಲಿಕೇಶನ್ ಮತ್ತು ಭಾರತೀಯ ಹವಾಮಾನ ಇಲಾಖೆ ನೌಕಾಸ್ಪ ಅನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ ನಂತರವೂ 2020-2023 ರ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ 91 ಮಾನವ ಸಾವುಗಳು ವರದಿಯಾಗಿವೆ.

ಸ್ಥಳ ಆಧಾರಿತ ಎಚ್ಚರಿಕೆ ಪ್ರಸರಣ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾದ ಸಾಮಾನ್ಯ ಎಚ್ಚರಿಕೆ ಶಿಷ್ಟಾಚಾರದ ಮೂಲಕ ಮಿಂಚಿನ ಎಚ್ಚರಿಕೆಗಳನ್ನು ನೀಡಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ಸರ್ಕಾರ (ಆಗಸ್ಟ್ 2024) ಉತ್ತರಿಸಿತು. ಆದಾಗ್ಯೂ, ಪ್ರದರ್ಶಕ 7.1 ರಲ್ಲಿ ಗಮನಿಸಿದಂತೆ, ನೀಡಲಾದ ಎಚ್ಚರಿಕೆಗಳು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಸ್ಥಳಗಳಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ವಿಶಾಲವಾದ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಒಳಗೊಂಡ ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ದುರ್ಬಲತೆಯನ್ನು ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸುತ್ತಿವೆ.

7.2.2 ತಡೆಗಟ್ಟುವ / ಶಮನಗೊಳಿಸುವ ಕ್ರಮಗಳು

ಸಿಡಿಲಿನಿಂದ ಉಂಟಾಗುವ ನಷ್ಟ ಅಥವಾ ಹಾನಿಯನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವಾದರೂ, ಬಲವಾದ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ-ವರ್ಧನೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯೊಂದಿಗೆ ದೃಢವಾದ ಮುನ್ನೆಚ್ಚರಿಕೆ ಮತ್ತು ಮಾಹಿತಿ ಪ್ರಸರಣ ಕಾರ್ಯವಿಧಾನದ ಮೂಲಕ ಇದನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಬಹುದು. ಆದ್ದರಿಂದ, ಸರಿಯಾದ ಆದೇಶ ಮತ್ತು ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಿಸಲಾದ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಗಳು ಮತ್ತು ಕ್ರಿಯಾ ಯೋಜನೆಯ ಅವಶ್ಯಕತೆಯಿತ್ತು.

ಮಿಂಚಿನ ನಿರ್ವಹಣೆಗೆ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವಿಪತ್ತು ನಿರ್ವಹಣಾ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ ಯಾವುದೇ ವಿಶೇಷ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಗಳನ್ನು ಹೊರಡಿಸಿಲ್ಲವಾದರೂ, ಅದು "ಗುಡುಗು ಮತ್ತು ಮಿಂಚು / ಬಿರುಗಾಳಿ / ಧೂಳು / ಆಲಿಕಲ್ಲು ಮಳೆ ಮತ್ತು ಬಲವಾದ ಗಾಳಿ ಇವುಗಳ ತಡೆಗಟ್ಟುವಿಕೆ ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಣೆ ಕುರಿತ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಗನ್ನು" ಮಾರ್ಚ್ 2019 ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸಿದ ನಂತರ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ಗುಡುಗು ಸಹಿತ ಮಳೆ ಮತ್ತು ಮಿಂಚಿನ ಕ್ರಿಯಾ ಯೋಜನೆ - 2022.

ಈ ಪತ್ರವನ್ನು ಹೊರತರಲು ಮೂರು ವರ್ಷಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿತು. ಗುಡುಗು ಸಹಿತ ಮಳೆ ಮತ್ತು ಮಿಂಚಿನ ಕ್ರಿಯಾ ಯೋಜನೆ - 2022.

ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವಾಗಲೀ ಅಥವಾ ಪರೀಕ್ಷಾ ಪರಿಶೀಲನೆ ನಡೆಸಿದ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಾಗಲೀ ಮಾಹಿತಿ, ಶಿಕ್ಷಣ ಮತ್ತು ಸಂವಹನ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು, ಸಮುದಾಯ ಜಾಗೃತಿ ಶಿಬಿರಗಳು ಇತ್ಯಾದಿಗಳ ಕಡೆಗೆ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿಲ್ಲ.

7.2.3 ಕ್ರಿಯಾಶೀಲ ಅಂಶಗಳ ಮೇಲೆ ಅನುಸರಣೆಯ ಕೊರತೆ

ಗುಡುಗು ಸಹಿತ ಮಳೆ ಮತ್ತು ಮಿಂಚಿನ ಕ್ರಿಯಾ ಯೋಜನೆ - 2022, ಮಿಂಚಿನ ಅಪಾಯ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ನಿರ್ವಹಣೆಗಾಗಿ ಈ ಕೆಳಗಿನ ಕ್ರಿಯಾತ್ಮಕ ತಂತ್ರಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸಿದೆ:

- ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಳ ಉತ್ತಮ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆಗಾಗಿ ಡಾಪ್ಲರ್ ಹವಾಮಾನ ರಾಡಾರ್‌ಗಳ ಅಳವಡಿಕೆ;
- ಮುನ್ನೆಚ್ಚರಿಕೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ದಕ್ಷತೆ ಮತ್ತು ವಿಶ್ವಾಸಾರ್ಹತೆಯ ನಿಯತಕಾಲಿಕ ವಿಮರ್ಶೆ ಮತ್ತು ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ.
- ಯಾವುದೇ ತಜ್ಞ ಸಂಸ್ಥೆ ಅಥವಾ ಗುಂಪಿನಿಂದ ಹಿಂದೆ ಆಗಿರುವ ಮಿಂಚಿನ ಘಟನೆಗಳ ವ್ಯವಸ್ಥಿತ ಅಧ್ಯಯನ.
- ಸರ್ಕಾರೇತರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು / ನಾಗರಿಕ ಸಮಾಜ ಸಂಸ್ಥೆಗಳೊಂದಿಗೆ ಸಹಯೋಗ ಮತ್ತು ಸುಧಾರಿತ ಸಿದ್ಧತೆ, ತಗ್ಗಿಸುವಿಕೆ ಮತ್ತು ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ ಯೋಜನೆಗಳ ಸಿದ್ಧತೆಗಾಗಿ ವಿವಿಧ ಏಜೆನ್ಸಿಗಳ ನಡುವೆ ದತ್ತಾಂಶವನ್ನು ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳುವುದು.
- ಸಂವಹನ ಕಾರ್ಯತಂತ್ರ ಮತ್ತು ಸಂಶೋಧನಾ ಒಳನೋಟಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಸಾಮೂಹಿಕ ಜಾಗೃತಿ ಅಭಿಯಾನಗಳನ್ನು ನಡೆಸುವುದು.

ಆದಾಗ್ಯೂ, ಆಗಸ್ಟ್ 2024 ರವರೆಗೂ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ಈ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಕ್ರಮವನ್ನು ಕೈಗೊಂಡಿಲ್ಲ ಎಂದು ಲಭ್ಯವಿರುವ ದಾಖಲೆಗಳು ತೋರಿಸಿವೆ. ಈ ವಿಪತ್ತಿನಿಂದಾಗಿ ಮಾನವ/ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಜೀವ ಮತ್ತು ಆಸ್ತಿಪಾಸ್ತಿ ನಷ್ಟವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಲು ಅಗತ್ಯವಾದ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ವರ್ಧನೆ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕ್ರಿಯಾ ಯೋಜನೆ ಸೂಚಿಸಿಲ್ಲ.

ಭಾರತೀಯ ಹವಾಮಾನ ಇಲಾಖೆ ಎರಡು ಡಾಪ್ಲರ್ ಹವಾಮಾನ ರಾಡಾರ್‌ಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿದೆ ಎಂದು ಸರ್ಕಾರ ಉತ್ತರಿಸಿತು (ಆಗಸ್ಟ್ 2024) ಮತ್ತು ಡಿಜಿಟಲ್ ಮಾಹಿತಿ, ಶಿಕ್ಷಣ ಮತ್ತು ಸಂವಹನವನ್ನು ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಲಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗೆ ಪ್ರಸಾರ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಆದರೆ ಈ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಗೆ ಯಾವುದೇ ದಾಖಲೆಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲಾಗಿಲ್ಲ.

ಶಿಫಾರಸು 17: ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಚಂಡಮಾರುತ ಅಪಾಯ ಶಮನಗೊಳಿಸುವ ಯೋಜನೆಯಂತಹ ವಿಪತ್ತು ಅಪಾಯ ಕಡಿತ ಯೋಜನೆಗಳ ಸರಿಯಾದ ಕಾರ್ಯಾರಂಭ ಮತ್ತು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣೆಯನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಹಾಗೆಯೇ ಚಂಡಮಾರುತ ಮತ್ತು ಮಿಂಚುಗಳಂತಹ ಅಪಾಯಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯ ಹಾನಿ ಮತ್ತು ಮಾನವ ನಷ್ಟವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಲು ಸಾಮರ್ಥ್ಯವರ್ಧನೆ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಬೇಕು.

ಬೆಂಗಳೂರು
ದಿನಾಂಕ

28 NOV 2025.

ಬಿ ಹಾಂಗೀರ್

(ಜಹಾಂಗೀರ್ ಇನಾಂದಾರ್)

ಮಹಾಲೇಖಾಪಾಲರು (ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆ-I)

ಕರ್ನಾಟಕ

ಮೇಲುರುಜು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ

ನವದೆಹಲಿ

ದಿನಾಂಕ

3 DEC 2025

ಶಿಖಾ

(ಕೆ. ಸಂಜಯ್ ಮೂರ್ತಿ)

ಭಾರತದ ಲೆಕ್ಕನಿಯಂತ್ರಕರು ಮತ್ತು ಮಹಾಲೇಖಪರಿಶೋಧಕರು